

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Vinter 2023
Institution	SKIVE-VIBORG HF&VUC
Uddannelse	Hf2
Fag og niveau	KS
Lærer(e)	Sacha Mose, Line Lee Horster og Thorkild Andersen, Mads Christensen, Line Agersnap-Grevy
Hold	22Q

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

FORLØB 1 i KS	Det gode samfund. Den danske velfærdsstat.
FORLØB 2 i KS	Kina
FORLØB 3	Epidemier med fokus på Den sorte Død (historie)
FORLØB 4	Renæssance og Reformation (historie)
FORLØB 5	Familieliv i det gamle samfund (historie),
FORLØB 6	Vikingetiden (historie)
FORLØB 7	DHO (historie)
FORLØB 8	60'erne og Ungdomsoprør (historie)
FORLØB 3	Sociologi (samfundsfag)
FORLØB 4	Økonomi (samfundsfag)
FORLØB 3	Intro til Religion (religion)
FORLØB 4	Kristendom (religion)
FORLØB 5	Islam og kulturmøde (religion)

Oversigt over gennemførte enkeltfaglige undervisningsforløb: [HISTORIE](#), [SAMFUNDSFAG](#), [RELIGION](#)

Fællesfaglige forløb

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i Historie, Samfundsfag og Religion.

<p>KS forløb 1</p>	<p>Det gode samfund. Den danske velfærdsstat.</p>
<p>Indhold</p>	<p><u>HISTORIE</u></p> <p>Kernestof: <i>Carl-Johan Bryld, Verden efter 1914. Systime. 2010 s. 110-111, 113-118, 223-225, 234-243 (1.udg)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ”Sat ud” af Erik Henningsen 1892. • Mørch mfl. Danmarkshistorie 1880-1960. Gyldendal 1984. 35: besøg på fattiganstalter. s.104-105 (uddrag) • ”Fattigdom og tab af rettigheder” (uddrag), ”fattigdom og socialpolitik” og ”lov om alderdomsunderstøttelse 1891” fra Danmarkshistorien.dk • 20 mia. kursfald på New Yorks børs. Politiken d. 26/10-1929 • Claus Friisberg, kilder til det ny Danmark. Munksgaard. 1993. kilde 14: de håbløst lange køer., kilde 31: LS´ opsigtvækkende demonstrationer.. og kilde 18: En politisk bedrift.. • Harry Haue mfl., Det Ny Danmark s. 150-153 Om Forliget i Kanslergade. • Løkke og Faye Jacobsen. Familieliv i Danmark. kilde 60 ”Arbejdet pengene og familiens behov” • ”Den ambitiøse socialpolitik” Danmark/systime.dk • Rasmussen og Rüdiger, Fremskridtets boulevard. Columbus 2003. ”Velfærdsstat og velfærdsteori” s. 27-28 • Jordskredsvalget 1973 fra Danmarkshistorie.dk • Interview: barske sandheder om velfærdsstaten Politiken 3/10-09 • Det er socialdemokrater, der har skabt velfærdssamfundet, ikke kirken <p>Globaliseringen udfordrer den danske velfærdsmodel. Information 11/11 -14 (uddrag) Socialreformen af 1933 (uddrag) https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/socialreformen-af-1933 Mogens Glistrup i Focus (1971) - YouTube Mogens Glistrup Nedlæg Statsministeriet - YouTube</p> <p><u>SAMFUNDSFAG</u></p> <p>Grundbog: Brøndum og Hansen, Luk Samfundet Op, 4. udg., Columbus, 2021. Kap. 5 Kap. 7</p>

Kap. 9

Desuden er hovedtrækkene i kap. 1 gennemgået som introduktion til faget.

Tv-dokumentar: Statsministrene, DR, afsnit 1:4

https://www.dr.dk/drtv/serie/statsministrene_6802

Hvem er hvad i Folketing og Regering, ft.dk.

Tabeller om sociale medier og unges brug heraf.

Aktuelle tal på dansk økonomi fra Finansministeriet.

<https://www.dr.dk/nyheder/politik/folketingsvalg/resultater>

<https://www.ft.dk/da/folketingsvalg/efter-valget>

Forskellige aktuelle meningsmålinger.

Aktuelt stof (artikler og tabeller) har løbende været inddraget som supplerende stof i undervisningen på flere måder, f.eks. i diskussioner og perspektiveringer samt ved elevopgaver, hvor der skulle findes artikler og anden information, der belyste/problematiserede/perspektiverede det gennemgåede stof.

Kursisterne har også individuelt og som gruppearbejde fundet aktuelt stof på nettet, som har været inddraget i analyser og diskussioner. Derfor har det fundne materiale været forskelligt, men altid belyst og aktualiseret det gennemgåede emne.

RELIGION

Der trækkes på viden fra forudgående forløb om grundlæggende kristendom

Lene Madsen m.fl.: *Grundbogen til Religion C*, 3. udg. (Systeme 2019), s. 96-99

Jørgen Vestergård Jacobsen m.fl.: *Kultur- og samfundsbogen* udg. 2 (Columbus 2014), s. 68-79, 83-86

Maria Madsen m.fl.: *KS-bogen* 2. udg. (Columbus 2018), s. 222-224

Diasshow

Etik

Definitioner på etik fra *Den Danske Ordbog*, *Den Store Danske*, og Det Ethiske Råd

Jacob Birkler: "Hvad er etik?" Kristeligt Dagblad (2011):

<https://youtu.be/qZTKygBAkz4?si=rkBJg4b2EhOgZwqz> (video)

Kort læreroplæg om verdslig og religiøs, herunder konsekvens og pligtetik, og det kendetegnende for den kristne etik: næstekærlighed med Jesus som rollemodel.

"Teologisk pligtetik" af Religionsnørden (2017):

https://youtu.be/yCTr0QwptFk?si=xPMmBGRh3r5_ZVNe (video)

Kristen etik – næstekærlighed og næsten

Matt 22,36-40 (Det dobbelte kærlighedsbud)

	<p>Matt 5,21-22 + 5,43-48 (Bjergprædikenen)</p> <p>Matt 25,31-46 (Verdensdommen)</p> <p>Luk 10, 25-37 (Den barmhjertige samaritaner)</p> <p>Den barmhjertige samaritaner LEGO: https://www.youtube.com/watch?v=70F8yrjKE-o (video)</p> <p>Anna Rask Pedersen: ”Marie Krarup: Den syriske flygtning er ikke min næste” Kristendom.dk (06.10.2015)</p> <p>Marie Louise Poulsen: ”Svar til Marie Krarup: Den syriske flygtning i nød er også min næste” Kristendom.dk (09.10.2015)</p> <p>Kristendom, diakoni og velfærdsstat</p> <p>Bjarne Lenau Henriksen: ”Danmark – set fra Kirkens Korshær” fra Jørgen Vestergård Jacobsen m.fl.: <i>Kultur- og samfundsfagsbogen</i> (Columbus 2014) s. 85</p> <p>Korte videoer med perspektiver på diakoni:</p> <p>Folkekirketv: ”Diakoni er som at se sit medmenneske” https://www.youtube.com/watch?v=icpNZXnu80Y</p> <p>Haderslev Stift: ”Diakoni i sognet” https://www.youtube.com/watch?v=CgJi0DOM_jY</p> <p>Youtube-video med korshærspæst https://www.youtube.com/watch?v=rABD-QSdPEE</p> <p>Folkekirkerne på Vesterbro i København: https://folkekirken-vesterbro.dk/ (undersøgelse af diakoni og arbejde for udstødte og andre borgere)</p> <p>Læreroplæg om tre Lutherske begreber: Nåden er gratis, Det personlige gudsforhold, Tøregimentelæren</p> <p>Velfærdsstatens kristne rødder</p> <p>Mette Gjerskov: ”Det er socialdemokrater der har skabt velfærdssamfundet – ikke kirken” TV 2 (09.07.2015)</p> <p>Kurt Larsen: ”Velfærdsstaten udspringer af kristendommen” Kristeligt Dagblad (14.10.2006)</p>
Omfang	<p>Historie: 35 lektioner af 45 minutter (51 sider)</p> <p>Samfundsfag: 14 lektioner af 135 minutter</p> <p>Religion: 6 lektioner af 135 minutter</p>

**Særlige
fokuspunkter**

HISTORIE

Vi arbejder med to overordnede historiske problemstillinger: Hvorfor har vi en universel velfærdsmodel i Danmark? Og Er Velfærdsstaten i krise?

Målet er at etablere en faseinddeling omkring Velfærdsstatens etablering: reformerne fra begyndelsen af 1890'erne - indhold og baggrund, Verdenskrisen udbrud, årsager og betydning for velfærden (Kanslergade-forliget), Den universelle velfærdsmodels udbygningen fra 1950'erne og frem i sammenhæng med "den lange højkonjunktur", Jordskredsvalget og dets sammenhæng med væksten i den offentlige sektor. Og velfærdsstatens sidste form "konkurrencestaten" undersøges.

Progression: selvstændighed i kildeanalyse samt arbejde med "modelskabelse"

SAMFUNDSFAG

Til en begyndelse kigger vi på samfundsfag som fag i samspil med historie og religion. Og så pointeres det vigtige i, at man følger løbende med i nyhedsstrømmen, da samfundsfag både er et teoretisk og et aktuelt fag.

Så introduceres til Folketinget, regeringen, oppositionen i det danske politiske system.

Dernæst kigger vi på de politiske ideologier, valg og vælgere, partier osv. i relation til politik.

I forhold til medier i et bredt perspektiv kiggede vi både på nyhedsmedier og sociale medier samt diskuterede hvordan forskellene viser sig på traditionelle medier og sociale medier. Hvad er forskelle og ulemper osv.

Endelig kiggede vi på velfærdsstatsmodellerne og alle udfordringerne hermed

Til slut arbejde holdet gruppevist med en prøvesynopsis i emnet Det gode samfund.

RELIGION

Fællesfagligt forløb om det gode samfund med fokus på kristen etik (Jesus' fokus på det rette sindelag og den rette adfærd over for andre), næstekærlighed (hvem er næsten?), diakoni (kirkelig velgørenhed/hjælp til udsatte med kristen begrundelse) og kristendommens rolle i velfærdsstaten (historisk og i dag), samt religionens rolle i det gode samfund. Der trækkes på det foregående enkeltfaglige forløb om kristendom med repetition af bl.a. Bjergprædikenens og Martin Luthers perspektiver.

- Definition af etik, herunder verdslig og religiøs etik
- Kristen etik: Næstekærlighed i Bibelen (Bjergprædiken, Det dobbelte kærlighedsbud, Den barmhjertige samaritaner, Verdensdommen) og i dag (forskellige syn på næsten)
- Luther: nåden gives gratis, det personlige gudsforhold, toregimentelæren

	<ul style="list-style-type: none"> - Kirkens og klostrenes rolle i middelalderen, der tog sig af det sociale arbejde. I det moderne samfund gik det sociale arbejde i Danmark sig fra at være en kirkeopgave til at være en samfundsopgave. - Velfærdsstatens kristne rødder. - Diakoni i velfærdsstaten (Kirkens Korshær m.fl.), herunder diakoni som solidaritet, protest og provokation (ved bl.a. Bjarne Lenau Henriksen) <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kristendom, navnlig med henblik på dens europæiske og danske fremtrædelsesformer, herunder klassiske og nutidige tekster - religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid - etiske, herunder religionsetiske, problemstillinger
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Historie: Tavleoplæg og klassedialog, gruppearbejde, selvstændige skriftlige småarbejder, kursistoplæg overfor lærer/kursist</p> <p>Samfundsfag: Det meste er gennemgået som klasseundervisning, men med flittig brug af både individuelt arbejde, pararbejde og gruppearbejde med varierende antal medlemmer i hver gruppe. Desuden en del arbejdsspørgsmål til begrebsafklaring – samt perspektiverende diskussioner, som både er foregået i grupper samt fælles på klassen. Elevoplæg er også anvendt i begrænset omfang.</p> <p>Religion: Klasseundervisning og -diskussion, individuelt, par- og gruppearbejde, par- og gruppefremlæggelser</p>

[Retur til forside](#)

<p>KS forløb 2</p>	<p>Kina</p>
<p>Indhold</p>	<p><u>HISTORIE</u></p> <p>Kernestof:</p> <p>Bryld, Claus; ”Verden efter 1914” System: s. 166 og 305-315 (3. udgave) eller 1. og 2. udgave: 295-305</p> <p>Thorsten Borrring-Olesen m.fl., Verdenshistorie 2 fra 1750 til 1945. Gjellerup og Gad 1989 s. 15-16</p> <p>Tønnes Bekker-Nielsen m.fl. Verdenshistorie 1 Fra oldtid til 1750, Gjellerup og Gad 1994 s. 139-140, 197-201</p> <p>Kejserligt dekret til kong Georg af England (1793) Andersen m.fl., Kinesiske religioner og livsformer s. 30-32 (uddrag) Gyldendal 1990</p> <p>The East India Company iron steam ship Nemesis https://en.wikipedia.org/File:DestroyingChinesewarjunks,by_E.Duncan(1843).jpg</p> <p>Bryld og Haue, Kilder til den nye Verden, System. 1997.</p> <p>Tekst 121 ”Mao op det folkedemokratiske diktatur” s. 364-367</p> <p>Peter Nedergaard, Kina. System. 2011. s. 93 og s. 95 (boks 6.1 og fig.6.1)</p> <p>Delman og Thøgersen, Kampen i Kina. Munksgaard. 1981 kilde 5 og kilde 6</p> <p>Bonne Larsen og Smitt, Kina efter 1840. System. 2010 s. 113-118</p> <p>Gini index China, USA, Denmark. https://data.worldbank.org/indicator/SI.POV.GINI?locations=CN-US-DK</p> <p>Virkelighedens Big Brother?</p> <p>I Kina får du plus og minuspoint efter din opførelse www.dr.dk/28/1-2021</p> <p>Kinas leder har sat partiet over alt andet. Kristeligt dagblad 16/10-22</p> <p>Rostows faseteori http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/moderniseringsteori-i-udviklingspolitikken/</p> <p>Kriseoplysningsmodel – vertikal og horisontal</p> <p>Francis Fukuyama: The End of History and the Last Man, 1993. Ole Lindegård Henriksen: Historiens afslutning og det sidste menneske. Gyldendal, 1993. 65-70</p> <p>Samuel P. Huntington: The clash of civilizations. 1993. Carl-Johan Bryld i: Kilder til den nye verden. Tekst 81 (1997)</p> <p><u>SAMFUNDSFAG</u></p>

Kinas politiske system

- 6.4 Staten i Kina
- 6.6 Vil Kina overhovedet blive demokratisk?
- 7.1 Kinas syn på verden,
- 7.3 The Belt and Road Initiative
- 7.2 Kina i WTO,
- 8.1 Den kinesiske økonomi i sammenligning,
- 8.2 Kinas ressourcer
- 8.6 Arbejdskraft, <https://kina.systeme.dk/>

Kinas leder sætter sig solidt på magten ved partikongres – én hændelse sætter gang i spekulationer”, <https://nyheder.tv2.dk/udland/2022-10-22-kinas-leder-saetter-sig-solidt-paa-magten-ved-partikongres-en-haendelse-saetter-gang-i-spekulationer>, d. 22.oktober 2022

”Hvad er pandadiplomati?”, <https://ugeavisen.dk/udland/hvad-er-pandadiplomati>

“lønforhold”, <https://www.averagesalarysurvey.com/da/loen/kina>

”Så er den gal igen: Kinas største boligfirma indstiller rentebetaling”, <https://finans.dk/okonomi/ECE16349655/saa-er-den-gal-igen-kinas-stoerste-boligfirma-indstiller-rentebetaling/>

Befolkningstal, <https://www.globalis.dk/Lande/kina>

”Kinas døtre vil hverken have mand eller børn”, <https://globalnyt.dk/kinas-doetre-vil-hverken-have-mand-eller-boern/>, d. 24. oktober 2021

De unge i Kina er verdens mest pressede, <https://pov.international/de-unge-i-kina-er-verdens-mest-pressede/>, . 20. april 2023

Corona <https://www.dr.dk/drtv/program/76-dage-da-corona-ramte-kina-235493>

RELIGION

Religion i Kina og kinesisk religion

Esben Andreasen & Klaus Bo Nielsen: *Kinesisk religion* (Forlaget univers 2015), s. 13-18, 21-22:

Tekst 2: Regler vedrørende religiøse anliggender (2005)

Lene Madsen m.fl.: *Grundbogen til Religion C*, 3. udg. (Systeme 2019), s. 224

Konfucianisme og statsreligion

Esben Andreasen & Klaus Bo Nielsen: *Kinesisk religion* (Forlaget univers 2015), s. 45-49, 88-95 (uddrag), 98-101:

Tekst 18: Analekterne (Lunyu) (551-479 f.v.t.)

Lene Madsen m.fl.: *Grundbogen til Religion C* (Systeme 2012), s. 226-232:

	<p>Tekst 4: Mengzis og Xunzis menneskesyn Tekst 6: Konfucianske ritualer under kejsertiden Tekst 8: Kong Fuzi bruges til at lære unge god opførsel</p> <p>Maoisme og maodyrkelse</p> <p>”Maoisme” på Religionsportalen</p> <p>Sofie Reimick m.fl.: <i>Kultur og samfund – en materialesamling til kultur- og samfundsgruppen</i> (Systeme 2013), s. 214-215, 218-220:</p> <p>Tekst 145: Fredelig sameksistens mellem kommunister og troende Tekst 149: Formand Mao på vej til Anyuan Tekst 150: Kan maoisme opfattes som en religion?</p> <p>Lene Madsen m.fl.: <i>Grundbogen til Religion C</i>, 3. udg. (Systeme 2019), s. 223, 240-242, inkl.:</p> <p>Tekst 10: Maokulten under kulturrevolutionen Tekst 11: Guddommeliggørelsen af Mao</p> <p><i>Opbygningen af Mao</i> (DR 2013): 00.00.00-00.04.20 + 00.17.00-00.29.00 + 00.47.50-00:50:42 (dokumentar) [skolens filmkartotek]</p> <p>“Civilreligion” leksikonopslag fra Gads Religionsleksikon</p> <p>Carsten Lykke-Kjeldsen m.fl.: <i>Begrebsnøglen til religion</i> (Systeme iBog): “Civilreligion” + ”Karismatisk ledelse”</p> <p>Kina efter Mao og konfucianismens genkomst</p> <p>Lene Madsen m.fl.: <i>Grundbogen til Religion C</i>, 3. udg. (Systeme 2019), s. 243-245:</p> <p>Tekst 13: Traditionens genkomst i Kina Tekst 14: Kinas ledere tilskynder genoplivning af konfucianismen Tekst 15: Kommunistparties politiske brug af Konfutze</p> <p>Sofie Reimick m.fl.: <i>Kultur og samfund – en materialesamling til kultur- og samfundsgruppen</i> (Systeme 2013), s. 247:</p> <p>Tekst 174: Religiøs opblomstring i Kina</p> <p>“Anomi” leksikonopslag fra Gads Religionsleksikon</p> <p>Folkereligion</p> <p>Læreroplæg om folkereligion</p> <p>Diasshow (konfucianisme, statsreligion, maoisme og maodyrkelse, konfucianismens genkomst, folkereligion)</p>
Omfang	<p>Historie: 30 lektioner af 45 minutter (35 sider) Samfundsfag: 18 lektioner af 45 minutter Religion: 20 lektioner af 45 minutter</p>

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p><u>HISTORIE</u></p> <p>Et områdestudie af kinesisk historie og kultur med fokus på nyere tid.</p> <p>Kejserriget: Hvorfor optræder Quin Long så nedladende overfor den engelske gesandt. Opiumskrige og imperialismen – ydmygelsernes århundrede. Hvorfor distanceres Kina af Europa? Kejserrigets fald og borgerkrigen berøres kort.</p> <p>Mao og KKP introduceres gennem begreberne et-partistat, Folkedemokrati osv. Maos udviklingsvej eksemplificeres gennem Det Store Spring og Kulturrevolutionen.</p> <p>Dengs markedsøkonomiske reformer beskrives og vurderes. ”Er Kina et socialistisk samfund”?</p> <p>Opstanden på den himmelske Freds plads gennemgås og diskuteres: hvorfor mislykkedes det i Kina, når det lykkedes i Østeuropa. Begreberne Vertikal og Horisontal kriseophobning gennemgås. Der diskuteres: Prognose: hvornår bliver Kina et demokrati</p> <p><u>SAMFUNDSFAG</u></p> <p>Anvende politiske ideologier for at diskutere om Kina er kommunistisk samt fokus på valgformer og demokrati. Vi ser på Kina forhold til omverden ved at inddrage IP teori samt ser på Kinas økonomi. Endelig ser vi på de udfordringer som Kina står overfor i form af demografiske ændringer.</p> <p><u>RELIGION</u></p> <p>Udvalgte sider af religion i Kina og religionens betydning i fortid og nutid. Fokus på Kinas religionspolitik og kendetegn ved kinesisk religion og religiøsitet, konfucianisme (herunder konfucianismens genkomst), statsreligion i kejsertiden, maoisme og maodyrkelse samt folkereligion. Inddragelse af bl.a. Ninian Smarts religionsmodel, civilreligion og karismatisk ledelse, anomi og inklusiv/eksklusiv religion.</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udvalgte sider af yderligere én religion - religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Historie: Tavleoplæg og klassedialog, gruppearbejde, selvstændige skriftlige småarbejder, kursistoplæg overfor kursist</p> <p>Religion: Klasseundervisning og -diskussion, individuelt, par- og gruppearbejde</p>

[Retur til forside](#)

Enkeltfaglige forløb

HISTORIE ved Thorkild Andersen

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i Historie.

FORLØB 1	Epidemier med fokus på Den sorte Død
FORLØB 2	Renæssance og Reformation
FORLØB 3	Familieliv i det gamle samfund
FORLØB 4	Vikingetiden
FORLØB 5	DHO
FORLØB 6	Det gode samfund. Industrialisering og Velfærdsstat
FORLØB 7	60'erne og Ungdomsoprør
FORLØB 8	Kina

Forløb 1	Kilder, ægteskab og kærlighed fra antikken til idag
Indhold	<p>Kernestof: Verden før 97-100 Statsministerens indledning fra pressemøde 11/3-20 Epidemiernes danmarkshistorie (danmarkshistorien.dk) 17:30 Højmiddelalderen, 1050-1340 (danmarkshistorien.dk) 7:44 Henrik Jensen, den Sorte Død, Gyldendal 1987 s. 13-32, 46-47, Vor tids forskningsdiskussion: Hvad var Den Sorte Død? (danmarkshistorien.dk) En rejse gennem klostermedicinens verden fra Medicinhistorie (museumskanderborg.dk) https://danmarkshistorien.dk/perioder/senmiddelalderen-1340-1523 Den sorte død i 1350 (danmarkshistorien.dk) 10:49 Scweizergarden Når epidemier forandrer verden: kan vi lære noget af de tredje pestepidemi, Videnskab.dk. 20.april 2020</p>
Omfang	10 lektioner af 45 minutter (15 sider)
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål. Progression og kompetencer. En introduktion til fagets metoder, kronologi og begreber. Opnå viden om fagets begreber og metode: Kilder og fremstillinger, kildeanalyser og udvikle evne til at undre sig: ”hvad skete og hvorfor ” Fokus på forberedelse, notatteknik og deltagelse i undervisningen</p>
Væsentligste arbejdsformer	Tavleoplæg og klassedialog, gruppearbejde, kursistoplæg overfor kursist

Forløb 2	<i>Renæssance og Reformation</i>
Indhold	<p>Kernestof: <i>Carl-Johan Bryld, Verden før 1914 – i dansk perspektiv. Systime. 2011. s. 97-100, 123-140</i> <i>Henrik Jensen, Den sorte død. Gyldendal. 1991 s. fig. 20 og fig. 21 s. 40-41 (ridder og kæresteparret)</i> <i>Carstensen og Olsen, Middelalderliv. Gyldendal 1992 tekst 34 (bodsbog)</i> <i>Lars Bisgaard, Arven fra Middelalderen. Gad 2002 (Gavebrev) tekst 7 s. 63</i> <i>Horstbøll m.fl., Danmarkshistorie 1 Fra Oldtid til 1750. Gad. 1988 s. 117-121</i> <i>Hansen, Haue m.fl., Danmark i tusinde år. Systime. 1986 kilde 55 s. 77-78 (Rigsdagen 1536)</i></p> <p><i>Supplerende:</i></p>
Omfang	12 lektioner af 45 minutter (34 sider)

Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål. Renæssancebegrebet behandles og overgangen fra det middelalderlige verdensbillede til det naturvidenskabelige afdækkes. Baggrunden diskuteres og Renæssancens betydning for undfangelsen af ”det moderne” diskuteres. Reformationen undersøges med hovedpointen: hvorfor blev danskerne protestanter? Den katolske kirkes rolle og krise undersøges gennem kilder og forløbet af Reformationen i Danmark behandles. Var overgangen til protestantisme udtryk for en ny tro eller behovet for styrkelse af statsmagten?</p> <p>Progression og kompetencer. Opnå sikkerhed i fagets begreber og metode.</p>
Væsentligste arbejdsformer	En række skriftlige arbejder med henblik på formativ evaluering, ekskursion – ”i hælene på Hans Tausen”

Forløb 3	<i>Familieliv i det gamle samfund</i>
Indhold	<p>Kernestof Anette Faye Jacobsen og Anne Okkels, Familieliv i Danmark. Systime. 1986. s. 9-10, 12-16 og kilde 2 s. 79-81 (retssag om utroskab), Kilde 3 (landsbyen Hejninge) s. 81 og kilde 4 (Pebringegården) s. 82 Tekst 15: Plinius d. yngre, anbefaling af en ung mand. i Carlsen, Romerriget og antikken Kilde 8 ”Gårdoverdragelser og ægteskabsindgåelse (1770-1801)” Anette Faye Jacobsen og Anne Okkels, Familieliv i Danmark. Systime. 1997 Horstbøll mfl, Danmarkshistorie 2 fra 1750 til 1945. Gjellerup og Gad. 1989 s. 17-19, 26-27 Frederiksen mfl. Grundbog til Danmarkshistorien. Systime 2. udg. 2014. s. 124-129 Bent Hansen mfl., Danmark i tusinde år. Systime 1986 s. 181-183 (kilde 170,171, 172) Horstbøll mfl, Danmarkshistorie 2 fra 1750 til 1945. Gjellerup og Gad. 1989 s. 33-38 Rostows Faseteori http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/moderniseringsteori-i-udviklingspolitikken/</p>
Omfang	10 lektioner af 45 minutter (30 sider)
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål. Progression og kompetencer. Det traditionelle samfund og landboreformer: At opnå viden om livsvilkårene i landbrugssamfundet, familieforhold, lokalmiljø og pro-duktionsforhold (gården, landsbyen og landsbyfællesskabet). At se forskellen mellem anonymisering, individualisering og markedsafhængighed om grundlæggende vilkår i det senmoderne samfund og grundvilkårene i ”gamle Danmark”. Gennemgå landboreformerne som undfangelsen af Danmark i dag. Frihedsstøttens ord diskuteres som et udtryk for årsagerne til reformer. Struktur eller aktør. Viden om Rostow som model for samfunds-transformationen Progression og kompetencer. Behandling af komplicerede kilder, modeller og overblik: kausalforhold.</p>

	I forbindelse med denne periode er der udarbejdet en dansk-historieopgave i enten em-net: uddannelsesreformer eller socialreformer
Væsentligste arbejdsformer	Tavleoplæg og klassesdialog, gruppearbejde, kursistoplæg overfor klassen

Forløb 4	<i>Vikingetiden.</i>
Indhold	<p>Kernestof: Om historiebrug: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/historiebrug Ibn Fadlan (uddrag): https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/ibn-fadlan-om-vikingernes-ar-rus-skikke-ca-922/ Vikingetiden, ca. 800-1050: Else Roesdahl Vikingetiden, ca. 800-1050 (danmarkshistorien.dk) Udgivet: 2009. Frederiksen, Ryg Olsen og Søndberg, Grundbog til Danmarkshistorie: Vikingetiden. Kongemagten De frankiske rigsannaler om freden 811: https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/ Vikingetogter i England 793-896: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/vikingetogter-i-england-793-896/ Den Angelsaksiske krønike 789-954 (uddrag): https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/den-angelsaksiske-kroenike-787-954/ Erobringstogter til England og John af Wallingsfords krønike: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/john-af-wallingsfords-kroenike/ Svend Tveskægs erobring af England: https://danmarkshistorien.systime.dk/?id=88 Asatro: https://natmus.dk/.../asatro/ Jellingstenene 950-965: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/jelling-stenene-ca-935-985/ Harald gjorde danerne kristne, 2. Widukind om Haralds overgang.. og 3. Adam af Bremen. Fra danmarkshistorien. Systime. Fra Odin til Kristus Grundbogen til Danmarkshistorien (iBog) (systime.dk) Historiebrug af Vikingetiden: Historiebrug af vikingetiden (danmarkshistorien.dk) https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/historiebrug-af-vikingetiden/</p> <p><i>Supplerende:</i> Brødrene Lund Madsen i Vikingetiden DR. Ophavsret: Vikingskibsmuseet i Roskilde / The Viking Ship Museum, Denmark https://www.dr.dk/nyheder/inland/slavehandlerstatuer-rives-ned-verden-over-hvad-skal-vi-goere-i-danmark</p>
Omfang	25 lektioner af 45 minutter

Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål. Fokus er her på introduktion af emnet historiebrug samt tilhørende definitioner og begreber for at skærpe kursisterne historiske bevidsthed. Fokus på Vikingetiden handler om at kunne beskrive perioden og dens kendetegn, undersøge baggrunden for Vikingetogterne og Kristendommens indførelse samt vurdere: brud eller kontinuitet.</p> <p>Progression og kompetencer. Opnå sikkerhed i fagets begreber og metode.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, tavleoplæg, oplæg fra kursisterne, synopsis

Forløb 5	DHO
Indhold	<p>Kernestof: <i>Materiale fra forløb 3</i> <i>DHO – arbejdsprogram – sådan skriver du en dho.</i> https://denstoredanske.lex.dk/oplysningstiden?gad=1&gclid=EAIaIQobChMIluT3tIvI_gIVBBF7Ch25sQFDEAAAYASAAAEgLVpFD_BwE https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/1700-talstema-oplysningstid-og-reformpolitik/</p> <p>Skoler: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/alle-tiders-skolelove-skolelovgivning-1521-2014/ https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/skoler-og-undervisning-foer-1814/ https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/skole-og-undervisning-1814-2014/ http://historisksamfundskive.dk/e-v-linds-mejeriarkitektur/10-historie#s2</p> <p>Fattigvæsen: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/social-og-fattigforsorg-i-danmark-fra-1500-1933/ https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/fattiglovgivningen-i-danmark-1660-1849-fra-tiggertegn-til-grundlovssikret-ret/</p>
Omfang	15 lektioner af 45 minutter (61 sider)
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål. Progression og kompetencer. Årsagsforhold og fokus på at indsamle information og fremlægge den struktureret.</p>
Væsentligste arbejdsformer	DHO udarbejdet i maj

Forløb 7	<i>1960'erne - Da verden blev senmoderne</i>
Indhold	<p>Kernestof: Niels Kayser Nielsen mfl., Verdenshistorie 3. Gjellerup&Gad. 1998 s. 35-40, 105-125 Anne Okkels, Når lyset bryder frem. Systime Herning 1981. S. 29 (blue suede shoes) og s. 18 – Rebel without a cause og kilde 28: ”leg med en ny livsform” s. 55- 58(uddrag) Steppelvene, Hip – Dunhammeraften (http://ibog.litteraturenhuse.systeme.dk/) Sex Pistols, God save the Queen www.plyrics.com/lyrics/sexpistols) Claus Friisberg, Kilder til det ny Danmark. Munksgaard. 1993. kilde 54 s. 125-127 (Vi vil ikke være mænd...) Peter Bay – instruktion ASA 1996 ”Feder tider” Rostows faseteori fra http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/moderniseringsteori-i-udviklingspolitikken/ Tekst 25: Finn Ejnar Madsens tale 1968. Foged mfl., Danmark i opbrud. Gyldendal 1993 s. 73-74 <i>Supplerende:</i></p>
Omfang	24 lektioner af 45 minutter (48 sider)
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål. Målet med forløbet er at arbejde med overgangen til det senmoderne samfund. Overgangen identificeres kronologisk (omkring 1975) samt tematisere nogle emner der markerer overgangen: kønsrolledebatten og ungdommen som livsperiode. Desuden introduceres et årti, der opfattes som et brud og som peger frem mod vores tid. Der arbejdes med forskellige aspekter af ungdomsoprøret og med forskellige kildetyper (sange, reportager, taler osv.) for at fange forskelligheder og fællesnævner. Efter at have etableret en viden om hvad der skete i 60'erne samles trådene i forsøget på at forklare baggrunden for ungdomsoprøret og overveje hvilke konsekvenser det fik.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den første frisatte generation • Forandringer i kønsrollemønster, familie og arbejdsliv, boformer, urbanisering, ungdom. <p>Progression og kompetencer.</p>
Væsentligste arbejdsformer	

[Retur til forside](#)

SAMFUNDSFAG ved Line Lee Horster, Mads Christensen

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i Samfundsfag.

FORLØB 1 i KS	Det gode samfund. Den danske velfærdsstat.
FORLØB 2 i KS	Kina
Forløb 3	Sociologi
Forløb 4	Økonomi

Titel 3	Sociologi
Indhold	Brøndum og Hansen, "Luk samfundet op!", Columbus, 2021, s. 29-34, 37-43, 52-78, 86-96
Omfang	20*45 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Introduktion til sociologi med fokus samfundstyper, socialisering, identitet og sociologerne, Goffman, Ziehe, Giddens, Bourdieu og Bernstein.</p> <p>På den baggrund skal kursisten kunne bruge begreber ifht. lærerplanens faglige mål og indhold</p> <p>Kernestof sociologi</p> <ul style="list-style-type: none"> - identitetsdannelse og socialisering - sociale og kulturelle forskelle <p>faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå - anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer - undersøge sammenhænge mellem relevante baggrundsvariable og sociale og kulturelle mønstre - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, gruppearbejde

Titel 4	Økonomi
Indhold	Brøndum og Hansen, "Luk samfundet op!", Columbus, 2021, s. 167-192
Omfang	20*45 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>På den baggrund skal kursisten kunne bruge begreber ifht. lærerplanens faglige mål og indhold</p> <p>Kernestof økonomi</p> <ul style="list-style-type: none"> - velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund (er dækket i forløb 1 omkring politik og det gode samfund) - det økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter. - Fokus på dansk økonomis udfordringer på den korte og lange bane. <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå

	<ul style="list-style-type: none">- anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer- undersøge konkrete prioriteringsproblemer i velfærdssamfundet- behandle problemstillinger i samspil med andre fag- formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler- formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af faglige begreber
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, gruppearbejde

[Retur til forside](#)

RELIGION ved Sacha Mose, Line Agersnap-Grevy

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i Religion.

FORLØB 1	Intro til religion (enkeltfagligt forløb)
FORLØB 2	Kristendom (enkeltfagligt forløb)
FORLØB 3	Det gode samfund. Den danske velfærdsstat. (fællesfagligt forløb)
FORLØB 4	Islam og kulturmøde (enkeltfagligt forløb)
FORLØB 5	Kina (fællesfagligt forløb)

Titel 1	Intro til religion
Indhold	<p>Sofie Remick m.fl. Kultur og samfund (iBog)</p> <p>Lene Madsen m.fl.: <i>Grundbogen til Religion C</i>, 3. udg. (Systeme 2019) s. 20-22, 306-312; 314-315</p> <p>Rebecca Albinus m.fl.: <i>Religioner Lever</i> (Lindhardt og Ringhof 2019), s. 6-12</p> <p>Citater til illustration af indefra- og udefra-synsvinkler fra religion.dk</p> <p>Mikael Rothstein: Religionshistorie på 5 minutter (video)</p> <p>Diasshow</p>
Omfang	3x135 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Grundlæggende indføring i religion og religionsfagets metode, herunder indefra og udefra-synsvinkel. Introducerende arbejdes med afgrænsning af begrebet religion med en diskussion af forskellige definitioner, herunder Emilie Durkheims religionsdefinition og Ninian Smarts religionsmodel. Der arbejdes med fænomenologiske grundbegreber og sociologiske teorier om enkeltindviders religiøsitet samt introduceres kort til religion i det senmoderne samfund.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indefra/udefra - Hellig/profan - Monoteisme, polyteisme, ateisme... - Ninian Smarts syv dimensioner - Sociologiske teorier for enkeltindviders religiøsitet (deprivation, socialisation, rational choice, søgen efter mening og tilknytning) - Sekularisering - Religion i det senmoderne samfund <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid - religionsfaglige metoder
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning og -diskussion</p> <p>Par- og gruppearbejde</p> <p>Kreative øvelser</p>

Titel 2	Kristendom
Indhold	<p>Lene Madsen m.fl.: <i>Grundbogen til Religion C</i>, 3 udg. (Systime 2019) s. 91-92</p> <p>Esben Andreasen m.fl.: <i>Religion og kultur – en grundbog</i>, 3. udg. (Systime 2015) s. 144-148, 156-161</p> <p>Diasshow</p> <p>Danskernes forhold til religion og kristendom</p> <p>Folkekirken i tal: https://www.folkekirken.dk/om-folkekirken/folkekirken-i-tal (statistik)</p> <p>Manuel Vigilius: ”Mig og Gud – og mig” <i>Ud & Se</i> (oktober 2004)</p> <p>Kristne forestillinger</p> <p>Den apostolske trosbekendelse</p> <p>Religionsnorden: Intro til kristendom: https://www.youtube.com/watch?v=Ii_tst8FglE (video)</p> <p>Den kristne grundmyte</p> <p>1. Mos 1-3 (Skabelse og Syndefald)</p> <p>Rom 5,12-19 (Adam og Kristus)</p> <p>Smirnoff "Apple Bite"-reklame: https://youtu.be/VVUDwSYgMjg (video)</p> <p>Campus Crusade for Christ: #FallingPlates: https://youtu.be/DXfp7WbaH7k (video)</p> <p>Dokument om myter (handout)</p> <p>Pagt</p> <p>1. Mos 17,1-14 (Abraham)</p> <p>2. Mos 19,1-8 + 20,1-17 (Moses)</p> <p>Luk 22,14-20 (Den sidste nadver)</p> <p>Jesus og Loven</p> <p>Læreroplæg om Jesus’ liv og død</p> <p>Matt 5 + 7,12 (Bjergprædikenen)</p> <p>”Ekspertpanel: Det handler De 10 bud om”: https://www.kristeligt-dagblad.dk/historier/10bud</p> <p>Reformation</p> <p>”På sporet af reformationen” DR (2017): https://www.dr.dk/drtv/se/paa-sporet-af-reformationen_178037 (video)</p>

	<p>Sakramenter (kristendommens ritualer)</p> <p>Dorte Kvist: ”Sådan foregår nadveren” religion.dk (03.08.2006)</p> <p>Henning Nørhøj: ”De 10 vigtigste ting om nadveren” kristendom.dk (22.01.2018)</p> <p>Luk 22,17-20 (Den sidste nadver)</p> <p>“Nadveren minder os om Kristi velgerning og vor nød” i Martin Luther: <i>Formaning om at gå til nadver</i> (1530), oversat af Finn B. Andersen (kort uddrag)</p>
<p>Omfang</p>	<p>7x135 minutter</p>
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Kristendomsforløb med en introduktion til de grundlæggende kristne forestillinger og med udgangspunkt i læsning af GT-tekster om skabelse, syndefald og pagt; herefter overgang til læsning af NT-tekster om Jesus’ udlægning af Loven og betydningen af hans død med fokus på Jesus som den modsatte Adamfigur, og hvordan Jesus’ død og opstandelse tolkes som en løsningsmyte (oprindelsesmyte - problemmyte - løsningsmyte). Der introduceres til Martin Luthers syn på tro, gerninger og frelse og afsluttes med en undersøgelse af protestantismens to sakramenter: dåb og nadver (overgangsritual og kultdrama)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den kristne grundmyte og frelsehistorie (skabelse, syndefald, Jesu død og opstandelse) - De gamle pagter i Det Gamle Testamente og den nye pagt i Det Nye Testamente - Oldtidens jødedom/baggrunden for kristendom - Jesus’ liv og radikalisering af Loven i Bjergprædikenen - Dåb og nadver som ritualer (introduktion til ritualteori) <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kristendom, navnlig med henblik på dens europæiske og danske fremtrædelsesformer, herunder klassiske og nutidige tekster - religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid - religionsfaglige metoder
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning og -diskussion Par- og gruppearbejde Kreative øvelser Fremlæggelser</p>

Titel 3	Det gode samfund (fællesfagligt forløb)
Indhold	<p>Lene Madsen m.fl.: <i>Grundbogen til Religion C</i>, 3. udg. (Systime 2019), s. 96-99</p> <p>Jørgen Vestergård Jacobsen m.fl.: <i>Kultur- og samfundsbogen</i>, 2. udg. (Columbus 2014), s. 68-79, 83-86</p> <p>Maria Madsen m.fl.: <i>KS-bogen</i> 2. udg. (Columbus 2018), s. 222-224</p> <p>Diasshow</p> <p>Etik</p> <p>Definitioner på etik fra <i>Den Danske Ordbog</i>, <i>Den Store Danske</i>, og Det Ethiske Råd</p> <p>Jacob Birkler: ”Hvad er etik?” Kristeligt Dagblad (2011) (video): https://youtu.be/qZTKygBAkz4?si=rkBJg4b2EhOgZwqz</p> <p>Kristen etik – næstekærlighed og næsten</p> <p>”Teologisk pligtetik” af Religionsnorden (2017) https://youtu.be/yCTr0QwptFk?si=xPMmBGRh3r5_ZVNe (video)</p> <p>Matt 22,36-40 (Det dobbelte kærlighedsbud)</p> <p>Matt 5,21-22 + 5,43-48 (Bjergprædikenen)</p> <p>Matt 25,31-46 (Verdensdommen)</p> <p>Luk 10, 25-37 (Den barmhjertige samaritaner)</p> <p>Den barmhjertige samaritaner LEGO: https://www.youtube.com/watch?v=70F8yrjKE-o (video)</p> <p>Anna Rask Pedersen: ”Marie Krarup: Den syriske flygtning er ikke min næste” Kristendom.dk (06.10.2015)</p> <p>Marie Louise Poulsen: ”Svar til Marie Krarup: Den syriske flygtning i nød er også min næste” Kristendom.dk (09.10.2015)</p> <p>Kristendom, diakoni og velfærdsstat</p> <p>Bjarne Lenau Henriksen: ”Danmark – set fra Kirkens Korshær” fra Jørgen Vestergård Jacobsen m.fl.: <i>Kultur- og samfundsfagsbogen</i> (Columbus 2014) s. 85</p> <p>Korte videoer med perspektiver på diakoni:</p> <p>Folkekirketv: ”Diakoni er som at se sit medmenneske” https://www.youtube.com/watch?v=icpNZXnu80Y</p> <p>Haderslev Stift: ”Diakoni i sognet” https://www.youtube.com/watch?v=CgJi0DOM_jY</p> <p>Youtube-video med korshærspræst https://www.youtube.com/watch?v=rABD-QSdPEE</p> <p>Folkekirkerne på Vesterbro i København: https://folkekirken-vesterbro.dk/ (undersøgelse af diakoni og arbejde for udstødte og andre borgere)</p>

	<p>Læreroplæg om tre Lutherske begreber: Nåden er gratis, Det personlige gudsforhold, Toregimentelæren</p> <p>Velfærdsstatens kristne rødder</p> <p>Mette Gjerskov: ”Det er socialdemokrater der har skabt velfærdssamfundet – ikke kirken” TV 2 (09.07.2015)</p> <p>Kurt Larsen: ”Velfærdsstaten udspringer af kristendommen” Kristeligt Dagblad (14.10.2006)</p>
Omfang	6x135 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Fællesfagligt forløb om det gode samfund med fokus på kristen etik (Jesus’ fokus på det rette sindelag og den rette adfærd over for andre), næstekærlighed (hvem er næsten?), diakoni (kirkelig velgørenhed/hjælp til udsatte med kristen begrundelse) og kristendommens rolle i velfærdsstaten (historisk og i dag), samt religionens rolle i det gode samfund. Der trækkes på det foregående enkeltfaglige forløb om kristendom med repetition af bl.a. Bjergprædikenens og Martin Luthers perspektiver.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definition af etik, herunder verdslig og religiøs etik - Kristen etik: Næstekærlighed i Bibelen (Bjergprædiken, Det dobbelte kærlighedsbud, Den barmhjertige samaritaner, Verdensdommen) og i dag (forskellige syn på næsten) - Luther: nåden gives gratis, det personlige gudsforhold, toregimentelæren - Kirkens og klostrenes rolle i middelalderen, der tog sig af det sociale arbejde. I det moderne samfund gik det sociale arbejde i Danmark sig fra at være en kirkeopgave til at være en samfundsopgave. - Velfærdsstatens kristne rødder. - Diakoni i velfærdsstaten (Kirkens Korshær m.fl.), herunder diakoni som solidaritet, protest og provokation (ved bl.a. Bjarne Lenau Henriksen) <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kristendom, navnlig med henblik på dens europæiske og danske fremtrædelsesformer, herunder klassiske og nutidige tekster - religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid - etiske, herunder religionsetiske, problemstillinger
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning og -diskussion</p> <p>Individuelt, par- og gruppearbejde</p> <p>Parfremlæggelser</p>

Titel 4	Islam og kulturmøde
Indhold	<p>Deniz Kitir: <i>Klassisk og moderne islam</i> (Systime 2019) s. 39-42, 68-77</p> <p>Lene Madsen m.fl.: <i>Grundbogen til Religion C</i>, udg. 2 (Systime 2016) s. 89-91, 108-109, 113-118</p> <p>Dokument om islams kilder baseret på Deniz Kitir: <i>Klassisk og moderne islam</i> (Systime 2019) s. 33-37 + Rebecca Albinus m.fl.: <i>Religioner Lever</i> (Lindhardt og Ringhof 2019) s. 100-103</p> <p>Dokument om sharia baseret på Deniz Kitir: <i>Klassisk og moderne islam</i> (Systime 2019) s. 87-91 + Lene Madsen m.fl.: <i>Grundbogen til Religion C</i>, udg. 2 (Systime 2016) s. 110-112</p> <p>”5 skarpe om islam” (DR 2014) (video)</p> <p>Diasshow</p> <p>Muhammed og islams oprindelse</p> <p>Jørgen Bæk Simonsen: ”Muhammed” i <i>Den Store Danske</i> (23.04.2023) (uddrag)</p> <p>Shayk Abdul Rahman Abdul Khaliq: ”Muhammed som sand profet” (uddrag)</p> <p>Ahmed Akkari: ”Imam: Forskelle mellem sunni- og shia-islam” på religion.dk (27.08.2004)</p> <p>Deniz Kitir: <i>Klassisk og moderne islam</i> (Systime 2019), s. 78: Tekst: Hadith Gabriel (Jibril)</p> <p>De seks trosartikler</p> <p>Jens Forman: <i>Muslimernes religion – tro, praksis og sharia</i> (Systime 2006), s. 59-61: Tekst 3: Guds egenskaber</p> <p>Allahs 99 navne (oversigt)</p> <p>Trosbekendelsen (i sammenligning med den apostolske trosbekendelse)</p> <p>Sura 1,1-7 + Sura 59,25 + Sura 112 om Gud</p> <p>De fem søjler</p> <p>How to perform wudu: https://www.youtube.com/watch?v=5KweAf1Z8sY (video)</p> <p>Step-by-step guide to prayer (fajr): https://www.youtube.com/watch?v=Kuk6HgOH9yQ (video)</p> <p>Kate Østergaard: <i>Danske Verdensreligioner – Islam</i> (Gyldendal 2006), s. 151: Tekst 35: Interview med Ayub om bøn</p> <p>Camilla Lenti: ”Hvad siger religionerne om Abraham?” religion.dk (20.05.2009)</p>

	<p>Sura 2,197 om valfart</p> <p><i>En pilgrimsrejse til Mekka</i> BBC (2001) (dokumentar)</p> <p>Dokument om ritualer (handout)</p> <p>Sharia og islam i Danmark</p> <p>Shahid Mehdhi: ”Er det islamisk set tilladt at ryge?” på islamqa.dk (25.09.2011)</p> <p>Lene Madsen m.fl.: <i>Grundbogen til Religion C</i>, 2. udg. (Systeme 2016), s. 114-115: Tekst 4: Vi tror på en sekulær islam Tekst 5: Hizb-ut-Tahrirs mål</p> <p>Selvstændig undersøgelse og parfremlæggelse af forskellige muslimske organisationer i Danmark, herunder Hizb-ut-tahrir og Islamisk Trossamfund</p> <p>Jihad</p> <p>”What does Jihad actually mean?” NowThis Originals: https://youtu.be/CZP1nAoajh0?si=9VRqf1eCCC8XIRM0 (video)</p> <p>Sura 8, 39 + Sura 8,60 + Sura 9,9 + Sura 2,190 + Sura 25,52 om modstandere</p> <p>Niels Ivar Larsen: ”Den lille Jihad” <i>Information</i> (11.09.2004) (uddrag)</p> <p>Påklædning og tørklædedebat</p> <p>Sura 24,30-31 + Sura 33,53 om påklædning</p> <p>Tekststykker med syn på tørklædet:</p> <p>Sherin Khankan: ”Tørklædedebatten: Hvordan kan man forstå Koranens krav om kvindelig beklædning?” på religion.dk (12. 09.2003) (uddrag)</p> <p>Kirsten Hansen: ”Tørklædet definerer ikke, hvem Inas fra Esbjerg er” <i>Jyske Vestkysten</i> (04.04.2010) (uddrag)</p> <p>Leon Soudari: ”Ægteskab og samliv” på islam.dk (uddrag)</p> <p>Aminah Tønnsen: ”Tørklæde er blevet symbol på andet end religion” religion.dk (20.03.2014) (uddrag)</p> <p>”Sandheden om niqab” af MUC Muslimsk Ungdoms Center Aarhus: https://youtu.be/e9u1qaA0vhM?si=2lZjVL4IcXTR54NN (video)</p> <p>”Tørklædet symboliserer værdidebatten” <i>Kristeligt Dagblad</i> (24.04.2014): https://www.youtube.com/watch?v=INiv1CW80Cw (video)</p> <p>Malene Fenger Grøndahl: ”Tørklædedebatten” <i>Information</i> (2011)</p> <p>Integration og kulturmøde</p> <p><i>Veninder på trods</i> fra TV2 (2006) (dokumentar)</p>
Omfang	12x90 minutter

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Arbejde med islam ud fra klassiske og nutidige tekster med henblik på tro og praksis og fokus på islam i en europæisk/dansk kontekst, herunder kort introduktion til aktuelle problemstillinger i kulturmødet (fx bederum og tørklædedebat). Inddragelse af bl.a. Ninian Smarts model, Jan Hjärpes model, maksimalisme/minimalisme, Os og Dem.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Islams oprindelse og Muhammeds betydning - Islams kilder: Koranen og Hadith - De seks trosartikler (herunder gudsopfattelse og menneskesyn) - De fem søjler (herunder rituel renselse, bønner som ritual, rundvisning i moskeen, pilgrimsfærden som overgangsritual og kulturdrama) - Sharia (herunder kilder, klassifikation, fatwa) - Jan Hjärpes model (engagement, indhold og funktion) og idealtyper/grupperinger (sekularist, modernist, traditionalist, fundamentalist) - Islam i Danmark (herunder euroislam og integrationsformer) - Jihad (herunder jihadformer) - Tørklædedebat (herunder om mænd og kvinder, Koranen om påklædning, forskellige syn på tørklædet, signalværdi) <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - islam, navnlig med henblik på dens europæiske og danske fremtrædelsesformer, herunder både nutidige og klassiske tekster - religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning og -diskussion Individuelt, par- og gruppearbejde Par- og gruppefremlæggelser</p>

[Retur til forside](#)

Titel 4	Kina (fællesfagligt forløb)
Indhold	<p>Religion i Kina og kinesisk religion Esben Andreasen & Klaus Bo Nielsen: <i>Kinesisk religion</i> (Forlaget univers 2015), s. 13-18, 21-22: Tekst 2: Regler vedrørende religiøse anliggender (2005)</p> <p>Konfucianisme og statsreligion Esben Andreasen & Klaus Bo Nielsen: <i>Kinesisk religion</i> (Forlaget univers 2015), s. 45-49, 88-95 (uddrag), 98-101: Tekst 18: Analekterne (Lunyu) (551-479 f.v.t.)</p> <p>Lene Madsen m.fl.: <i>Grundbogen til Religion C</i> (Systime 2012), s. 226-232: Tekst 4: Mengzis og Xunzis menneskesyn Tekst 6: Konfucianske ritualer under kejsertiden Tekst 8: Kong Fuzi bruges til at lære unge god opførsel</p> <p>Maoisme og maodyrkelse ”Maoisme” på Religionsportalen</p> <p>Sofie Reimick m.fl.: <i>Kultur og samfund – en materialesamling til kultur- og samfundsgruppen</i> (Systime 2013), s. 214-215, 218-220: Tekst 145: Fredelig sameksistens mellem kommunister og troende Tekst 149: Formand Mao på vej til Anyuan Tekst 150: Kan maoisme opfattes som en religion?</p> <p>Lene Madsen m.fl.: <i>Grundbogen til Religion C</i>, 3. udg. (Systime 2019), s. 223, 240-242, inkl.: Tekst 10: Jan Bredsdorff om maokulten Tekst 11: Guddommeliggørelsen af Mao</p> <p><i>Opbygningen af Mao</i> (DR 2013): 00.00.00-00.04.20 + 00.17.00-00.29.00 + 00.47.50-00:50:42 (dokumentar)</p> <p>“Civilreligion” leksikonopslag fra Gads Religionsleksikon</p> <p>Carsten Lykke-Kjeldsen m.fl.: <i>Begrebsnøglen til religion</i> (Systime iBog): “Civilreligion” + ”Karismatisk ledelse”</p> <p>Kina efter Mao og konfucianismens genkomst Lene Madsen m.fl.: <i>Grundbogen til Religion C</i>, 3. udg. (Systime 2019), s. 243-245: Tekst 13: Traditionens genkomst i Kina Tekst 14: Kinas ledere tilskynder genoplivning af konfucianismen Tekst 15: Kommunistparties politiske brug af Konfutze</p> <p>Sofie Reimick m.fl.: <i>Kultur og samfund – en materialesamling til kultur- og samfundsgruppen</i> (Systime 2013), s. 247: Tekst 174: Religiøs opblomstring i Kina</p> <p>“Anomi” leksikonopslag fra Gads Religionsleksikon</p>

	<p>Folkereligion</p> <p>Læreroplæg om folkereligion</p> <p>Diasshow (konfucianisme, statsreligion, maoisme og maodyrkelse, konfucianismens genkomst, folkereligion)</p>
Omfang	10x90 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Udvalgte sider af religion i Kina og religionens betydning i fortid og nutid. Fokus på Kinas religionspolitik, konfucianisme (herunder konfucianismens genkomst), statsreligion i kejsertiden, maoisme og maodyrkelse samt folkereligion. Inddragelse af bl.a. Ninian Smarts religionsmodel, civilreligion og karismatisk ledelse, anomi og inklusiv/eksklusiv religion.</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udvalgte sider af yderligere én religion - religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning og -diskussion</p> <p>Individuelt, par- og gruppearbejde</p>